

Задача 1: *Граф на Кирхоф* ще наричаме всеки ориентиран тегловен граф $G = (V, E, w)$, за който са изпълнени следните свойства:

1. Всяко ребро от E участва в поне един цикъл.
2. Цената на всеки цикъл в G е 0.

Предложете ефикасен алгоритъм, който при подаден граф на Кирхоф намира цената на най-дълъг (най-тежък) път в графа.

Решение: Нека G е граф на Кирхоф. Ще докажем няколко лема за G .

Лема 1. *Всяка от слабо свързаните компоненти в G е силно свързана.*

Доказателство: Да допуснем противното. Нека u и v са два върха от G , за които съществува път $(u = x_1, x_2, \dots, x_{i-1}, x_i = v)$ от u до v , но не съществува път от v до u и нека $1 < k \leq i$ е най-малкият индекс, за който съществува път от v до x_k ¹. Да разгледаме реброто (x_{k-1}, x_k) . От свойство 1 знаем, че то участва в цикъл. Тогава, премахвайки реброто (x_{k-1}, x_k) от цикъла, получаваме път от x_k до x_{k-1} . Ако слепим този път към пътя от v до x_k , ще получим път от v до x_{k-1} . От дефиницията на k обаче такъв път не съществува. Така получихме противоречие, тоест допускането ни е грешно и всяка от слабо свързаните компоненти на G е силно свързана. $\square$

Лема 2. *Ако u и v са в една свързана компонента на G , то цената на произволен път от u до v е обратна на цената на произволен път от v до u . Като следствие всички пътища между два върха в G имат еднаква цена, тоест най-дългият път между два върха е всъщност и най-късият.*

Доказателство: Нека p е произволен път от u до v и нека q е произволен път от v до u . Тогава, слепвайки двата пътя, получаваме цикъл pq . От Свойство 2 този цикъл има цена 0, тоест

$$0 = \text{cost}(pq) = \text{cost}(p) + \text{cost}(q)$$

Оттук $\text{cost}(p) = -\text{cost}(q)$. $\square$

Лема 3. *Нека u е произволен връх от G и нека s и t са върхове от свързаната компонента на u . Тогава:*

$$\text{cost}(s \rightsquigarrow t) = \text{cost}(u \rightsquigarrow t) - \text{cost}(u \rightsquigarrow s)$$

¹тъй като сме допуснали, че не съществува път от v до $u = x_1$, то k трябва да е по-голямо от 1.

Доказателство: Нека p е произволен път от s до u , и нека q е произволен път от u до t (от Лема 1 такива пътища съществуват). Тогава pq е път от s до t и ще бъде изпълнено, че:

$$\begin{aligned}
 \text{cost}(s \rightsquigarrow t) &= \text{cost}(pq) \text{ // от Лема 2} \\
 &= \text{cost}(p) + \text{cost}(q) \\
 &= \text{cost}(s \rightsquigarrow u) + \text{cost}(u \rightsquigarrow t) \text{ // от Лема 2} \\
 &= -\text{cost}(u \rightsquigarrow s) + \text{cost}(u \rightsquigarrow t) \text{ // от Лема 2} \\
 &= \text{cost}(u \rightsquigarrow t) - \text{cost}(u \rightsquigarrow s)
 \end{aligned}$$

□

Да се върнем обратно към задачата. Нека помислим как можем да намерим цената на най-дълъг път в една свързана компонента. Ако u е произволен връх от компонентата, то тази цена може да се запише като

$$\max\{\text{cost}(s \rightsquigarrow t) \mid s, t \in \text{SCC}(u)\}$$

По Лема 3 последното може да се развие по следния начин:

$$\begin{aligned}
 &\max\{\text{cost}(s \rightsquigarrow t) \mid s, t \in \text{SCC}(u)\} \\
 &= \max\{\text{cost}(u \rightsquigarrow t) - \text{cost}(u \rightsquigarrow s) \mid s, t \in \text{SCC}(u)\} \\
 &= \max\{\text{cost}(u \rightsquigarrow t) \mid t \in \text{SCC}(u)\} - \min\{\text{cost}(u \rightsquigarrow s) \mid s \in \text{SCC}(u)\}
 \end{aligned}$$

Така, за да намерим цената на най-дълъг път в свързана компонента, е достатъчно да намерим цените на пътищата от един връх от компонентата до всички останали, след което да извадим минималната цена от максималната.

Следната модификация на BFS реализира точно тази идея:

FINDLONGESTPATH($G = (V, E, w)$): граф на Кирхоф)

```

1  създай нулиран булев масив visited[1...n]
2  създай празна опашка Q
3  result ← -∞
4  for  $u \in V$ 
5      if visited[ $u$ ] = 1
6          continue
7      visited[ $u$ ] ← 1
8      max_cost ← 0
9      min_cost ← 0
10     enqueue(Q, ( $u$ , 0))
11     while Q is not empty do
12         ( $x, c$ ) ← dequeue(Q)
13         max_cost ← max(max_cost,  $c$ )
14         min_cost ← min(min_cost,  $c$ )

```

```

15      for  $y \in adj(x)$ 
16          if visited[ $y$ ] = 0
17              visited[ $y$ ]  $\leftarrow$  1
18              enqueue( $Q, (y, c + w(x, y))$ )
19      result  $\leftarrow$  max(result, max_cost - min_cost)
20  return result

```

Сложността по време на FINDLONGESTPATH е $O(m + n)$, както при BFS.

Задача 2: Представете си, че играете следната игра. На маса са наредени n кутии, като върху всяка кутия има положително номерче. За един ход се случва следното:

- Избирате три от кутиите на масата.
- Трите кутии, заедно с кутиите между тях, биват премахнати от масата.
- Печелите толкова точки, колкото е произведението на номерчетата на трите кутии, които сте избрали.

Играта приключва, когато кутиите станат по-малко от 3. Предложете алгоритъм със сложност по време $O(n^3)$, който при подаден масив $A[1..n]$ от номерчетата на кутиите намира максималния брой точки, който можете да спечелите.

Решение: Задачата може да се реши по схемата **Динамично Програмиране**. Нека $dp[i, j]$ е отговорът за входен масив $A[i..j]$. Искаме да построим $dp[1, n]$.

Базата на рекурсивната декомпозиция е, когато $j - i < 2$, тоест когато играта е с две или по-малко кутии. Тогава

$$dp[i, j] = 0$$

тъй като играта приключва веднага и не могат да бъдат спечелени никакви точки.

В случая, когато $j - i \geq 2$, тоест когато играта е с поне три кутии, има два варианта:

1. На някой ход взимаме първата и последната кутия и някоя кутия на позиция $i < k < j$. Тъй като това би премахнало всички кутии, този ход всъщност е последният. Освен това на никой предишен ход не може да сме избрали кутии разположени от различни страни на k -тата кутия, тъй като това би я премахнало. Така можем да разбием предишните ходове на ходове в интервала $[i + 1..k - 1]$ и ходове в интервала $[k + 1..j - 1]$. Тъй като максималните точки, които могат да бъдат спечелени от двата интервала са съответно $dp[i + 1, k - 1]$ и $dp[k + 1, j]$, то максималният брой точки за целия интервал $[i..j]$ ще бъде:

$$dp[i + 1, k - 1] + dp[k + 1, j - 1] + A[i] * A[j] * A[k]$$

2. Никога не взимаме едновременно първата и последната кутия. Тогава съществува число $i \leq k < j$, за което можем да разбием ходовете, които сме изиграли на ходове в интервала $[i..k]$ и ходове в интервала $[k + 1..j]$. Тъй като максималните точки, които могат да бъдат спечелени от двата интервала са съответно $dp[i, k]$ и $dp[k + 1, j]$, то максималният брой точки за целия интервал $[i..j]$ ще бъде:

$$dp[i, k] + dp[k + 1, j]$$

Естествено трябва да изберем най-оптималната от по-горните възможности. Така, когато $j - i \geq 2$, рекурсивната декомпозиция ще бъде:

$$dp[i, j] = \max \left\{ \begin{array}{l} \max_{i < k < j} (dp[i + 1, k - 1] + dp[k + 1, j - 1] + A[i] \cdot A[j] \cdot A[k]), \\ \max_{i \leq k < j} (dp[i, k] + dp[k + 1, j]) \end{array} \right\}$$

Следният алгоритъм със сложност $O(n^3)$ реализира рекурсивната декомпозиция:

MAXIMUMSCORE($A[1..n]$: масив от цели числа)

```
1  създай нулиран двумерен масив  $dp[1..n][1..n]$ 
2  for  $len \in 3$  to  $n$ 
3      for  $i \in 1$  to  $n - len + 1$ 
4           $j \leftarrow i + len - 1$ 
5           $best \leftarrow 0$ 
6          for  $k \in i + 1$  to  $j - 1$ 
7               $best \leftarrow \max(best, dp[i + 1][k - 1] + dp[k + 1][j - 1] + A[i] * A[j] * A[k])$ 
8          for  $k \in i$  to  $j - 1$ 
9               $best \leftarrow \max(best, dp[i][k] + dp[k + 1][j])$ 
10          $dp[i][j] \leftarrow best$ 
11 return  $dp[1][n]$ 
```

Задача 3: Дадено е кореново дърво $T = (V, E)$ и тегловна функция $w : V \rightarrow \mathbb{N}$ на върховете. За всеки връх u ще наричаме u *добър*, ако съществува по-тежък от u връх, който е извън поддървото на u . Предложете алгоритъм със сложност $O(n)$, който намира максималната тежест на добър връх в T .

Упътване: Пуснете обхождане в дълбочина от корена на дървото и разгледайте реда на откриване и финализиране на върховете.

Решение: Да си представим, че сме пуснали обхождане в дълбочина от корена на дървото. От лекции знаем, че такъв тип обхождане задава ред на откриване и финализиране на обходените върховете. Нека $d[u]$ е редът на откриване на връх u и нека $f[u]$ е редът на финализиране на връх u . За всяко $1 \leq i \leq n$ дефинираме $\text{dpref}[i]$ и $\text{fsuff}[i]$ по следния начин:

$$\text{dpref}[i] := \max\{w(v) \mid d[v] \leq i\}$$

$$\text{fsuff}[i] := \max\{w(v) \mid f[v] \geq i\}$$

тоест $\text{dpref}[i]$ е максималната тежест на връх измежду първите i открити върха, а $\text{fsuff}[i]$ е максималната тежест на връх измежду последните $n - i + 1$ финализирани върха.

Да забележим, че масивите d, f, dpref и fsuff могат да се построят по време на обхождането в дълбочина за време $O(m + n)$. В сила е следното наблюдение:

Наблюдение 1. Един връх v е извън поддървото на u точно тогава, когато $d[v] < d[u]$ или $f[v] > f[u]$.

Следващата лема е следствие от горното наблюдение. Накратко, това, което ни казва тя, е че за да проверим дали един връх е добър, е достатъчно да проверим дали максималната тежест на върховете, които са открити преди него или финализирани след него, е по-голяма от неговата собствена тежест.

Лема 4. Нека u е връх от T . Тогава u е добър точно тогава, когато

$$(\text{dpref}[d[u] - 1] > w(u)) \vee (\text{fsuff}[f[u] + 1] > w(u))$$

Доказателство: Като разпишем по дефинициите на dpref и fsuff , получаваме, че изразът от лемата е еквивалентен на

$$(\max\{w(v) \mid d[v] \leq d[u] - 1\} > w(u)) \vee (\max\{w(v) \mid f[v] \geq f[u] + 1\} > w(u))$$

Тъй като за всяко $1 \leq i \leq n$ е вярно, че $d[i] \in \mathbb{N}$, то последното е еквивалентно на

$$(\max\{w(v) \mid d[v] < d[u]\} > w(u)) \vee (\max\{w(v) \mid f[v] > f[u]\} > w(u))$$

което на свой ред е еквивалентно на

$$\max\{w(v) \mid d[v] < d[u] \vee f[v] > f[u]\} > w(u)$$

От Наблюдение 1 последното е същото като

$$\max\{w(v) \mid v \text{ е извън поддървото на } u\} > w(u)$$

Горното е изпълнено точно когато съществува по-тежък от u връх, който е извън поддървото на u , тоест точно когато u е добър връх. □

Горната лема ни дава константна $\Theta(1)$ проверка дали един връх е добър. Така, за да намерим най-тежкия добър връх, можем просто да итерираме през всички върхове, да филтрираме добрите и да вземем максималната тежест на филтриран връх. Следният алгоритъм реализира точно тази идея:

HEAVIESTGOOD($T = (V, E, r, w)$): кореново дърво с тегловна функция на върховете)

```

1  създай нулирани глобални масиви  $d[1..n]$ ,  $f[1..n]$ ,  $dpref[0..n+1]$ ,  $fsuff[0..n+1]$ 
2  INITTRAVERSALARRAYS( $T$ )
3   $best \leftarrow -\infty$ 
4  for  $u \in V$ 
5      if  $dpref[d[u] - 1] > w(u)$  or  $fsuff[f[u] + 1] > w(u)$ 
6           $best \leftarrow \max(best, w(u))$ 
7  return  $best$ 
```

INITTRAVERSALARRAYS($T = (V, E, r, w)$)

```

1  създай нулирани глобални променливи  $dtime$  и  $ftime$ 
2  DFS-VISIT( $T, r$ )
3  for  $i \in 1$  to  $n$ 
4       $dpref[i] \leftarrow \max(dpref[i - 1], dpref[i])$ 
5  for  $i \in n$  downto  $1$ 
6       $fsuff[i] \leftarrow \max(fsuff[i + 1], fsuff[i])$ 
```

DFS-VISIT($T = (V, E, r, w)$, $u \in V$)

```

1   $dtime \leftarrow dtime + 1$ 
2   $dpref[dtime] \leftarrow w(u)$ 
3   $d[u] \leftarrow dtime$ 
4  for  $v \in adj[u]$ 
5      if  $d[v] = 0$ 
6          DFS-VISIT( $T, v$ )
7   $ftime \leftarrow ftime + 1$ 
8   $fsuff[ftime] \leftarrow w(u)$ 
9   $f[u] \leftarrow ftime$ 
```

От лекции знаем, че сложността на DFS-VISIT е $O(m+n)$. Тъй като работим над дървета, това е просто $O(n)$. Алгоритмите HEAVIESTGOOD и INITTRAVERSALARRAYS извършват линейна допълнителна работа, затова тяхната сложност също е $O(n)$.